

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserti: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, posilano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačano	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

„Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročila doplačati.“
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje, Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K
Poština plačana v gotovini.

Minister dr. Eduard Beneš na pošto v Italijo.

Ko je antanta 1. 1914. stopila v borbo s centralnimi državami, ni imela med svojimi vojnimi cilji razdelitve Avstro-Ogrske. Francija in Anglija sta bili še med vojno trdno prepričani, da je obstoj avstro-ogrške monarhije, seveda v nekoliko predrugačni obliki, življenjskega interesa za ohranitev ravnovesja v Evropi. Zlasti francoski državnik so zastopali to stališče z vso trdnostjo. Ako bi se bil po bitki na Marini, kjer je francoska vojska prvič silajno potolčila nemško armado, in leta 1918., ko so zmagovalne ruske čete prodrle preko Karpotov na Ogrsko ter ogrožale že Pešto in Dunaj, sklenil mir, bi Avstro-Ogrska pod žezlom Habsburžanov gotovo živela še danes in Čehoslovaki na eni strani ter Slovenci, Hrvati in del Srbov bi še danes hlapčevali in tlačili Nemcem.

Sele, ko se je posrečilo sedanjemu predsedniku čehoslovaške republike dr. Masaryku in njegovemu sedanjemu ministru zunanjih del dr. Eduardu Benešu uiti v inozemstvo ter v Parizu, Londonu in Petrogradu ter kasneje tudi v Rimu in Washingtonu organizirati silno protiaustrilsko propagando, so se razmere jele polagoma spreminjati.

Na čelo protiaustrilske propagande je stopil dr. Beneš ter s svojimi sodrujci — rojaki ter z našimi londonskimi »Jugoslovenskim odborom«, z vsemi silami deloval na to, da prepriča tako javno mnenje v antantnih državah, kakor tudi antantne državne o absolutni potrebi, da se razbije avstro-ogrška monarhija, ki je bila in bi bila tudi v bodoče kot zaveznica najlažja opora Nemčije in predstraža pangermanskega »Dranga nach Osten«. V svojem glasilu »La Nation Tchecoslovaque«, v številnih brošurah in člankih v francoskih in angleških listih, je prolašal z doslednostjo in vztrajnostjo kakor Katon aksijom, da je prvi pogoj za vzpostavitev trajnega miru v Evropi popolno uničenje habsburške državne tvorbe ob Dunavu.

In končno se je posrečilo po dolgih letih trudopolnega dela in po brezprimernih žrtvah pridobiti za to idejo vso javnost, predvsem pa ne

samo antantne, marveč tudi ameriške državnike. To delo je dozorilo šele leta 1918., ko je antanta sprejela med svoje vojne cilje tudi tezo o uničenju podonavske monarhije.

Da je na razvalinah Avstro-Ogrske vznikla poleg samostojne Čehoslovaške, tudi ujedinjena naša Jugoslavija, je nesporno tudi nemala zasluga dr. Beneša in upravičeno lahko trdimo, da se nahaja med tvorcem naše svobodne kraljevine na odličnem mestu tudi Benešev ime.

In kakor je preje z napotom vseh svojih sil deloval na to, da razbije stoletno tlačiteljsko Čehoslovakov in Jugoslovenov, tako si je stavil sedaj za svoj življenjski smoter, da zagotovi življenje in silajno bodočnost svoji svobodni domovini in ž njo v nerazrušni zvezi združenim jugoslovenski kraljevini.

Se so na delu sovražni čehoslovaške in jugoslovenske svobode, ki opravljajo tiho, a vztrajno podzemeljsko delo, da razbijejo Čehoslovaško in Jugoslavijo ter zgrade na njih razvalinah novo Avstro-ogrsko v obliki podonavske konfederacije. Mala antanta, ki jo je zasnoval dr. Beneš in katere jedro tvorita Čehoslovaška in Jugoslavija, bi naj bil najmočnejši jez proti tem načrtom. Res je, da se ideja male antante, ki bi naj obsegala vse one države, v katerih interesu je, da nikdar več ne oživi ob Dunavu habsburško gospodstvo, ni posrečila takoj v prvem zaletu, toda dr. Beneš ni mož, ki ho ostal na pol poti ter se ob pojavu prvih težkih odgovorov svojim široko zasnovanim načrtom! Ne motimo se, ako trdimo, da je eden glavnih ciljev njegovega sedanjega potovanja v Rim in kasneje v Pariz, da dá v sporazumu z italijanskimi in francoskimi državniki mali antanti, ki je sedaj omejena samo na Jugoslavijo in Čehoslovaško, tisto velikopotezno koncepcijo, ki si jo je zasnoval v svojem prvotnem projektu. Globoko smo uverjeni, da bo dr. Beneš uspešno izvesti do konca nalogo, ki si jo je nadel, da proti vsem eventualnostim zagotovi obstoj in lepo bodočnost Čehoslovaški in ž njo na življenje in smrt združenim Jugoslaviji. Zato imamo mi Jugoslovenci vzroka dovolj, da iskreno pozdravljamo na

naših tleh dr. Beneša kot sotvorca naše kraljevine in kot stvaritelja male antante, ki naj za večne čase onemogoči povratek nemškega in habsburškega gospodstva.

SPREJEM V MARIBORU.

Maribor, 2. febr. Kljub raznim vestem izvirajočim na Dunaju, da čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš ne potuje preko našega teritorija v Rim, je mesto Maribor sprejelo čehoslovaškega prvaka z velikimi častmi. Okrog 12. ure prišlo so se zbirati pred kolodvorom velike množice ljudi in je tekom dopoldneva prisel v Maribor tudi ljubljanski čehoslovaški konzul dr. Beneš. Par minut pred 13. uro došel je v Maribor ekspresni vlak, vojaška godba je zaigrala česko himno: »Kle dom je moj« v imenu čehoslovaške kolonije pa je pozdravil izstopivšega ministra prof. Janovsk v. V imenu civilnih in vojaških oblasti so pozdravili zunanega ministra dr. Beneša okrajni glavar dr. Lajniš in general Maister, v imenu narodnega ženstva pa so proga generala Malstra, ki je izročila soprozi dr. Beneša krasen šopek. Mala česka deklica je pozdravila ministra dr. Beneša, za njo pa je govoril starosta mariborskega Sokola dr. Serbec. Čehoslovaški minister zunanjih zadev se je v prisrčnih besedah zahvalil za prilžni sprejem, poudaril, da ta pozdrav ne vella njemu kot osebi, marveč kot zastopniku čehoslovaškega naroda, čigar zveze z jugoslovaškimi brati je vedno toplo podpiral. Na to je zapela Glasbena Matica dve pesmi pod vodstvom kapelnika g. Oskaria Deva. Med odličnimi osebami, ki so prišli pozdraviti čehoslovaškega zunanega ministra je bil tudi general Plivelič in policijski svetnik dr. Senekovič. Na to je odšel s svojim spremstvom minister dr. Beneš na obed v kolodvorsko restavracijo, kjer je zapela Glasbena Matica še par pesmi. Mariborski Sokol je ves čas opravil službo častne straže. Ob 14. uri 30 min. se je peljal minister dr. Beneš s spremstvom v avtomobilu po mestu in ker je imel vlak s katerim se je hotel odpeljati naprej znatno zamudo, posetil je s soprozo tudi našo veliko električno napravo na Pali. Ob 16. uri se je minister vrnil na koroški kolodvor, od koder se je pol ure kasneje med prisrčnimi ova-

cijami navzočega občinstva odpeljal proti Ljubljani.

SPREJEM V LJUBLJANI.

Ljubljana, 2. februarja. Vlak, s katerim se je vozil minister dr. Beneš, je došel z dvournu zamudo v Ljubljano šele ob četrti na 8 zvečer. Na peronu, kamor je bil vsled ljubeznivosti železniške uprave prost dostop, se je zbrala velika množica rodoljubnega občinstva, ki je ministra dr. Beneša, čim je s svojo soprogo in s svojim spremstvom izstopil iz kupeja, pozdravilo z navdušenimi »nazdar« in »živjo« klici. Skozil gosti spalir, ki ga je tvorila množica, se je minister napotil v kolodvorski salon, okusno okrašen z zelenjem in s slikami prestolonaslednika regenta Aleksandra in predsednika dr. Masaryka. Tu so ga čakali predstavitelji civilne in vojaške oblasti: vodja deželne vlade dr. Leonid Pitamice, župan dr. Ivan Tavčar s podžupanom dr. Karlom Trillerjem, poveljujoči general Otonje Dokić s svojim adjutantom Miljkovičem, poverjenik za socialno skrbstvo Adolf Ribnikar, poštni ravnatelj dr. Debeljak, načelstvo »Česke Obce« nadzornik Jan Ružička, Čvančara in Heinle, povabljeni českega konzulata pisatelji dr. Ivan Lah, glavni urednik »Slov. Naroda« Rasto Pustoslavšek in dr. R. Krivic ter bivši član londonskega Jugoslovenskega odbora dr. Gustav Gregorin. Vse imenovane je predstavil g. ministru g. gen. konzul Otokar Beneš. V imenu deželne vlade za Slovenijo je pozdravil ministra dr. Pitamice, želel mu dobrodošlico. V imenu Ljubljane je govoril župan dr. Ivan Tavčar, pozdravljaloč odličnega českega državnika na ljubljanskih tleh, naglašaloč v svojem govoru bratske stike na kulturnem in duševnem polju med Čehi in Jugoslovenci v prošlosti in poudarjaloč potrebo, da se sedaj, ko smo si Jugoslovenci in Čehoslovaci izvovali svojo neodvisnost, te kulturne vezi preneso na politično polje ter se iz teh ve-

zi ustvari nerazdružna zveza med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

V svojem odgovoru je minister dr. Beneš omenjal skupno borbo čehoslovaškega in jugoslovenskega naroda za uresničenje narodnih idealov, naglašal, da tvori slovaški del čehoslovaškega in slovenski del jugoslovenskega naroda nekaj prehodni most med Čehoslovaško republiko in Jugoslavijo ter se s krepkim povdarmom dotaknil alianse med obema bratskima državama, ki se naj v bodočnosti poglobi tako, da bo zasigurana bodočnost tako Čehoslovaški republiki kakor tudi v njej zvezani jugoslovenski kraljevini.

Nato je ga. dr. Debeljakova izročila g. ministru šopek nagljiv proseč ga, naj se na svojem potovanju v Rim v ljubezni spominja stotisočev naših rojakov, katerih zli usoda je, da so ostali še izven mej svoje svobodne domovine.

V imenu »Česke Obce« je govoril njen predsednik nadzornik Jan Ružička. Po končanih službenih pozdravih je generalni konzul dr. Otokar Beneš predstavil ministru glavnega urednika R. Pustoslavška, dr. Laha, dr. Krivica in dr. Gregorina, ki je vse pozdravil kot svoje stare znanca, zlasti je bil vesel dr. Gregorina, katerim sta med vojno sodelovala v Parizu za uresničenje skupnih narodnih idealov. V razgovoru z deželnim predsednikom dr. Pitamicem in generalom Dokićem je minister izrazil svojo radost nad prisrčnim sprejemom v Mariboru, kjer je imel priliko opaziti lepo razvoj tega slovenskega obmejnege mesta. Ob trl četrt na 8. je naznanil atase ljubljanskega čehoslovaškega konzulata dr. Zahorsky, da je vlak pripravljen na odhod. Minister dr. Beneš se je presrčno poslovil od navzočih ter se vrnil med navdušenimi ovacijami spalir tvorečega občinstva v svoj kupe. Vlak je malo pred 8. odpeljal proti Trstu.

Politične vesti.

»Odkup južne železnice?« Beograd, 2. februarja. Po večerajšnji seji konstituantne se je vršil ministrijski svet, na katerem se je razpravljalo o izvozu ova. Sklenilo se je, da se dovoli za 8000 vagonov ova svoboden izvoz. Nadalje se je razpravljalo o odkupu one-

ga dela južne železnice, ki teče po našem teritoriju. Sestavila se je posebna komisija strokovnjakov, ki odputuje za v prihodnjih dnevih na Dunaj, da se tamkaj pogaja o odkupu južne železnice. Konečno se se reševala tekoča resortna vprašanja.

Aleksander Dumas, sin: 14 Kiparjeva pravda.

Roman.

(Dalje.)

Mati je odgovorila samo z enim slovom, ki je menda pomenjal »ne«.

»Jako vesela sem,« se je obrnila Iza k meni, kakor da je izrekla materi samo neko misel, ki je ni nikoli zvezi s tem, kar sem govoril prej.

»Jako vesela sem, da je eden vaših prijateljev podoben meni. Boste vsaj večkrat mislili name.«

Sedaj je prišla komtesa.

»Pojdi,« je dejala, »greva peš, to ti bo dobro storilo.«

»Ali ste pogledali njene roke?« je vprašala.

»Da.«

»Poglejte jih na svetlem.«

»Dvignila je hčerino roko proti svetlobi, da sem mogel videti njeno izredno lepoto. Potem se je burno oprljala te roke, poljubila jo je in dejala:

»Lepa si! Da!«

Te besede so vplivale na otroka kakor kako okrepčilo. Lica so se pordečila, oči so se ji zasvetile in moči so se zopet povrnille. Šli smo.

Spremljal sem dami, ki sta se obrnili proti Champs-Élysées. Skoraj

vsi možki, ki smo jih srečavali, so gledali za nami; nekateri so polni občudovanja obstali pred nami, tako da smo jim morali iti s poti.

Zdelo se je, da Iza niti ne opaža vtiska, ki ga napravila; menda bi bila hodila tako peš ves dan, ne da bi se utrudila.

Zmenili smo se, da pridem naslednjega dne in da začnem takoi s portretiranjem, in ker sem čutil, da hočeta biti sami, sem se poslovil na trgu Ludovika XV.

Toda moral sem za njima. Bila je nedelja; na promenadi je valovila gosta množica. Iza je vso pot vzbujala pozornost. Šli sta preko Faubourg du Roule in sta v Rue Verte izginili v veliko hišo. Ondi sta obedovali, in ni ju bilo več nazaj...

Šel sem k svoji materi in sem ji povedal vse svoje doživljaje, pričeni z večerajšnjim dnem. Iza je bila 14 let stara. V osmih dneh ostavi Pariz. Moja mati je prav tako malo slutila nevarnost kakor jaz. Rekla je samo:

»Ta dama ne pozna reda in ima malo pameti. To je hudo za hčer, ki praviš, da je lepa in dobra...«

Ospodu Riezu sem pravil o posetu in dejal je:

»Življenje vam potasni vse. Napravite po dekletu lepo doprsko podobo, ali če hoče mati — tudi celo

soho, a za drugo se ne brigajte. Saj ni vaša sestra, niti vaša hči...«

Naslednjega dne ob določenem času sta prišli dami v atelier. Začel sem z doprskim kipom, čegar poteze so prinesle moji sohi »Prebujajne« njeno slavo. V treh dneh sem bil z njo gotov; potem sem oblikoval roke lepega modela in končno njene noge.

Babuška (to laskavo ime je dala komtesi Iza ter pomenja prababica) je bila tako blazno zaljubljena v lepoto in dražest svoje hčerke, da bi ji bila gotovo vse razkrila, če bi bil le zahteval. Tako vesela je bila, ker je našla občudovalca, ki je bil njej enak.

Dami sta ostali dalje časa v Parizu in videli smo se nato vsak dan. Iza je bila pri meni kakor doma; vsakokrat sva bila po 4—5 ur skupaj.

Ob enajstih sta prišli mati in hči, in lepi dan se je začel. Parkrat je pripovedovala mati s pristnim humorjem smešnice iz svoje domovine. Ob takih prilikah sva se smejala z Izo najini mladosti primerno na ves glas. Tako bi bil rad živl dalje. Nekedra dne sem vzkliknil: »Takole bi rad živl vse življenje.«

»Jaz tudi,« je dejala Iza. »Mama, ali ostaneva v Parizu?«

»Saj veš, da to ni mogoče. Kaj pa bo tukaj s teboj?«

»Zrastleš še malo, in potem se omožim z gospodom Clémenceaujem. — Kaj ne, da me vzamete?«

»Tako!«

»To bo lep zakon,« je rekla mati, »oba nimata niti vinarja.«

»Saj potrebujeva prav malo,« je vzkliknila Iza.

»Dotlej že se zaslužim,« sem rekel jaz.

»Poslušajte me,« je menila Iza; »ako ne dobim kralja ali princa, ki mi ga je mama obetala, potem vzamem vas. Ali velja?«

»Seveda velja!«

»Kako smešno, če bi se res tako zgodilo!«

In smejala se je.

»Za enkrat odpotujeva jutri,« je rekla mati, »in se pač ne vrneva več.«

Ko sem onega dne končal, me je komtesa potegnila na stran in je dejala:

»Ljubi otrok, ne ženram se vas, ker spadate takorekoč k familiji. Lahko bi dobila od koga drugega to, česar prosim vas, ampak sami ste mi ponudili, in ja, neprimerno stvari priznava človek samo ljudem, ki jih ima rad... Moja hči je potrebovala mnogo za potovanje, tako da so naša sredstva pičila. Ali mi morate posoditi 500 frankov? V Varšavi čaka

name velika svota; vrnem vam denar takoj, ko pridem tja. Ampak Iza ne sme ničesar vedeti o tem!«

Najraje bi bil babuško obšel za to njeno zahtevo. Obliubil sem, da pridem zvečer še zadnjikrat in prinesem denar seboj. In ker sta imeli dami opravka s pripravi za potovanje, ter se nista mogli brigati za jed, sem ju povabil na obed, kar sta sprejeli.

XIII.

Sešli smo se v palači Royal ob šestih. In takoj sem babuški skrival vročil bankovec za 500 frankov. Izbral sem za obed najfinjšo jedi z nerodnim bahaštvom mladentca, ki je od doma ubog in se ne spozna na take razkošne pojedine. Mati je mnogo pila in je govorila več kot kdaj prej. Tako »v rožicah« se je pač zapletla v razna protislovja, ki bi jih bil sicer opazil. Toda bil sem prevzet od radosti, da smem biti v družbi teh dveh dam. Iza je bila kar divja od veselja. Pri pokosilju je pela kakor mal ptiček in je izrekala različne srčne želje v svojih pesmicah, ki je pripovedovala v njih, kaj stori vse nekoč, ko bo bogata. Niti najmanj ni dvomila, da pride kdaj še do ogromnega bogastva...

— Iz demokratskega kluba. Beograd, 2. februarja. Na včerajšnji seji demokratskega kluba je predložil poslanec Manojlo Sokić definitivno rešitev kluba 10. ustave, ki govori o tiskovnem zakonu. Po tem načrtu bi prišlo tiskovno pravdo na pred poroto, marveč pred redno sodišče. Nadalje je predložil načrt, po katerem se ministri nepravilno odgovorijo na njihove dne. Ministri pridejo radi zlorabe svojih uradnih oblasti pred redno sodišče in morejo biti ministri samo člani parlamenta.

— Iz zemljoradniškega kluba. Beograd, 2. februarja. Včeraj ni imel zemljoradniški klub nobenega sestanka s demokratski in radikalni radi vstopa v Pašićev vlad. Zemljoradniški klub je imel sicer sejo, a se je na tej seji samo ugotovilo dejanje, ki ananiz 20 točkam. Za danes se pričakuje nadaljevanja pogajanj na eni strani s zemljoradniki, na drugi pa s radikalnim in demokratskim klubom.

— Neredi v Makedoniji. Beograd, 2. februarja. Muslimanski poslanci, člani radikalnega in demokratskega kluba, se v zadnjih dnevih intenzivno bavijo s poročili iz Sandžaka in Makedonije, ki govorijo o pokolju muslimanov v južnih krajih, kjer je bilo baje več mrtvih, ranjenih in ujetnikov. Tudi so bile popoljene nekatere vasi. Muslimanski člani demokratskega in radikalnega kluba nameravajo to vprašanje spraviti na dnevni red ene prihodnjih sej. Poslanec Efendijski Korkut namerava vložiti na ministrstvo notranjih del interpelacijo ter staviti v parlamentu razna vprašanja, ob kateri priliki bo navedel vse te slučaje.

— Predsednik konstituant dr. Ribar odpotuje v Djakovo. Beograd, 2. februarja. Predsednik konstituant dr. Ribar je odpotoval za 4 do 5 dni v Djakovo.

— Ustavni odbor. Dno 1. t. m. popoldne se je konstituiral ustavni odbor konstituant. Za predsednika je bil izvoljen dr. Vesnić, za podpredsednika pa dr. Tomljenović.

— Zaupnica Pašiću. V radikalnem klubu je ministrski predsednik Pašić dne 1. t. m. zahteval izjavo, ali se njegovi tovariši strinjajo s njegovo politiko. Minister Velizar Janković je imel eno uro dolg govor, v katerem je naglašal, da je sporazum med radikalni in demokratski zelo važno delo in v veliko korist države. Ta sporazum je treba še poglabiti. Po njegovem govoru je radikalni klub odobril politiko in delovanje ministrskega predsednika Pašića.

— Madžarska rovarstva v Pečuhu. Te dni je obmejna policija zalotila na sborovanju približno 60 oseb, največ tukajšnjih dam, ki so hotele organizirati akcijo, naperjeno proti naši državi. Namen sborovanja je bil, demonstrirati po ulicah mesta za to, da čim prej pride semkaj Horthyjeva madžarska vojska. Tajno so hoteli francoskemu majorju Derenu, članu tukajšnje entente misije, podati usten ali pismen protest zaradi sedanje politike naših oblasti, ki so, kakor so oni trdili, dovolile socialistični organizaciji, da je mest uprava delala, kar je hotela. Preiskava je dognala, da so voditelji te akcije prosili majorja Derena, naj jih ali sprejme in posluša njihovo razlaganje, ali pa da sam pride na njihovo sborovanje. Major Deren pa je doznal, za kaj se gre in je to prošnjo kratkoma odbil. Po dobjenih informacijah go te akcije zasnovali doslej neznani Horthyjevi agenti iz Madžarske. Od tukajšnjih oseb je akcijo najbolj podpirala grofica Zichyeva. Mnogo oseb, ki pri tej akciji niso bile preveč udeležene, so bile obojene na denarne globe; glede kamil voditeljev akcije pa se čaka na rešitev.

— Za pridružitve naši kraljevini. In Unace javljajo, da je posebna skupščina tukajšnje socialistične delavske organizacije soglasno sprejela resolucijo, da se ta kraj pridruži kraljevini Srbob, Hrvatov in Slovencev. Sklep izraža željo, naj se Unaca potom anekelje spoji s našo kraljevino. To resolucijo je skupščina predložila ministru za notranje posle.

— Za odpravo stanovanjske bede. Beograd, 2. februarja. V ministru za socialno politiko se je sestavila posebna anketa komisija za odpravo stanovanjske bede v celi naši državi. Anketa komisija bo izdelala načrt, ki naj stopi v veljavo 1. maja. Ministrstvo za socialno politiko je v svrhu odprave stanovanjske bede in zgradbe novih hiš zahtevalo kredit pol milijarde dinarjev.

— 112.451 opetjskih prošelj za avstrijsko državljanstvo. Z Dunaja poročajo, da je bilo podanih avstrijski vlad 112.451 opetjskih prošelj za avstrijsko državljanstvo. Sprejetih je bilo 111.784, odbitih 634.

— Grof Czernin o rešitvi Avstrije. Bivši avstro-ogrski zunanji minister grof Czernin je imel v društvu dunajskih industrijalcev govor, v katerem se je bavil s rešitvijo Avstrije, naglašajoč skrajno težke čase, v katerih živi republika in opominjajoč vse stranke, naj se odločijo za skupno akcijo, da se reši Avstrijo pred nepopravljivo propastjo. Czernin vidi veliko boljševiško valovje, ki se izliva na Evropo, ker ni možnosti po sedanjem stanju evropskih stvari, da bi se dosegel mir med boljševiki in ententnimi državami. Lloyd Georgeova negotovost in njegovo vznemirjanje se zdita Czerninu prav nevarna za evropsko pomiritev. V bodočem neizogibnem konfliktu med državami, nastalimi iz vojne, ne more Avstrija prijeti za orožje za nobeno stran, mora pa s vsemi sredstvi pospeševati protiboljševiško akcijo. Avstrija kot neodvisna država ne more ekstatirati, zato mora voliti ali združitev z Nemčijo ali podonavsko federacijo. Czernin pravi, da prva rešitev predstavlja manjša alo,

Ozernin se lovi v svojih izjavah in mestoma noče na dan s pravo besedo, govor pa kaže končno strahotno situacijo Avstrije in kako naj se reši, tega danes pravzaprav nihče ne ve.

— Boljševiško gospodarstvo v Odesi. Carigradski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« poroča: Iz Odesa je prispel zopet italijanski parnik s italijanskimi in francoskimi evakuiranci. Ker je pristanišče v Odesi podminirano in ker boljševiki sami dobro ne vedo, kje so položene mine, se je moral parnik zadržati 30 km pred Odeso na odprtem morju. Mraz je znašal 15 stopinj pod ničlo. Radi mraza, vlažnosti, pomankanja pitne vode in radi umazanosti, se je tifus močno razširil. Kruha ni dobili v nobeni pekarni. Prebivalci se morajo uzadovoljiti s porcelami, ki jih delijo sovjeti. Sovjetska vlada prejema moko od kmetov v zameno za žebjile, čevlje in obleko. Tatvine so na dnevnem redu. Boljševiki so izropali celo zadnji transport vojnih ujetnikov iz inozemstva. Izredna komisija je odvzela vjetnikom vso njihovo novo obleko, obuvalo in inozemski denar po 37 kopek za en frank. Upor nemških kolonistov je bil takoj udušen. Kmetje iz masčevanja ne obdelujejo svoje zemlje ter kolijejo krove in kokoši, da jim ni treba dati mleka in jajc. Delajo le toliko, da ne pomirijo lakote. Usmrtitve so na dnevnem redu. Imena umrlih niso na noben obelujejo več v časopisu, ker ne izhaja več noben list. Zadnja boljševiška novotarija obstoji v tem, da se odpošilja otroci in intelektualci z juga na sever in nasprotno. Otroci se pošiljajo na sever v svrhu komunistične izobrazbe, na jug pa radi zdravljenja. Intelektualni sloji, kakor zdravniki, inženirji i. dr. se pošiljajo iz kraja v kraj, da bi na kakšenkoli način ne mogli uplivati na lokalne oblasti.

— Novi francoski ministrski predsednik Beneš. Novi francoski ministrski predsednik Briand je poslal češkoslovaškemu zunanemu ministru Benešu brzojavko, v kateri izjavlja, da francoska republika s posebnimi simpatijami spremlja Benešovo delovanje za enotno organizacijo male antante.

— Francija, Italija in jadransko vprašanje. Briandov programatični govor je povzročil v Italiji precejšno vznemirjenje, ker je Briand le s par hladnimi besedami omenil »veliko zavzečnico« Italijo. Briand je tako jasno opozoril Italijane na to, da pričakuje Francija za svojo pomoč v jadranskem

vprašanju analogna koncesije z ozirom na izvedbo versailske mirovne pogodbe.

— Hardingova poslanica. »Times« poroča iz Washingtona, da je priobčil novi ameriški predsednik poslanico, v kateri izjavlja: Vsi Američani pozdravljajo stremiljenja narodov anglosaške rase za čim večjo zaupno in globoko prijateljstvo. Ti narodi so prinesli civilizacijo v najbolj oddaljene kraje. Harding pa se obrača tudi na druge narode in pravi, da pomeni skupnost angleško-ameriških stremiljenj za vse najboljše prijateljstvo. Hardingovo poslanico so sprejeli s velikim zadovoljstvom vsi zagovorniki skupne ameriško-angleške akcije za obnovo sveta.

— Upor Vranglovih čet. »Associated Press« poroča, da so se v Cataldži nastanjeni Vranglovi kozaki uprli in razorožili oficirje. »Francoske čete so bile prisiljene postaviti strojne puške, na kar so Rusi pričeli streljati in so ustrelili 10 Senegalecev in 2 francoska oficirja, 20 domačih vojakov pa so ranili. Končno se je posrečilo Francozom, da so obkolili taborišče in razorožili kozake.

— Nemščina na Alzaciji-Lotaringiji. Generalni komisar za Alzacijo-Lotaringijo je na predlog alzaško-lotaringijskega sveta dovolil, da smejo odvnetiki pri porotnih razpravah po izrecni ključitvi želji razpravljati tudi v nemškem jeziku.

— Poljska vlada za izseljevanje. Iz Varšave poročajo, da je tiral poljski državni izseljeniški odbor okle, v katerem izjavlja, da poljska država ne more dati uradnikom in delavcem potrebnega dela in da je zato dolžnost izseljenškega odbora, da olajša izseljevanje. V ta namen se bodo ustanovili državni izseljeniški uradi. Po poročilih poljskega izseljenškega komisarja v Washingtonu se mora računati z izselitvijo 200.000 poljskih državljanov.

— Konec samostojne ukrajinske sovjetske republike. Iz sovjetske Ukrajine poročajo v Svico, da je moskovska boljševiška vlada nikhila ukrajinske samostojne komisarijate za vojsko, mornarico, inozemsko trgovino, finančno, železnice, delo in pošto. Moskovski komisarijati prevzamejo sedaj tudi de iure vse te ukrajinske zadeve.

— Koliko sovjetskih republik je v Rusiji. Brezlična brzojavka iz Moskve poroča, da je na ozemlju bivše caristične Rusije 20 sovjetskih republik.

Telefonska in brzojavna poročila.

REKA ZAHTeva UDELEŽBO V KOMISIJI ZA DOLOČITEV MEJ.

— Reka, 1. febr. Provizorična vlada je službeno naprosila rimsko vlado, da jej izposluje udeležbo v komisiji za določitev mej med Italijo in Jugoslavijo. Gre, kakor znamo, za Delto in Baroš. Vlada upa, da dobi iz Rima zadovoljiv odgovor.

SESTANEK DR. BENEŠA Z AVSTRIJSKIM KANCELARIEM.

— Gradec, 2. febr. Na današnjem sestanku češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša in zveznega kancelarja dr. Mayra se je ponudila priložnost za izmenjavo razgovorov o splošnem političnem položaju v Srednji Evropi. Razgovor je bil jako pristrčen in prijateljski. Pokazalo se je veliko soglasje glede smeri, veljavnih za obe vladi. Razpravljalo se je vsa za Avstrijo in Češkoslovaško zadevajoča vprašanja in določil se je v velikih potezah načrt prijateljskega sodelovanja za pospešitev gospodarskih odnosov obeh držav. Mnogo se je razpravljalo tudi o prihodnji konferenci v Portorože. Tudi tukaj sta se oba državnika strinjala v tem, da bo glavna naloga konference ureditev vseh prometnih vprašanj med državami, ki pridejo v poštev. Minister dr. Beneš je izrazil svoje veselje zaradi sprejema Avstrije v zvezo narodov in oba državnika sta se ujemala v tem, da bo to sočlanstvo krepilo vezi med obeh državama. Sestanek se je vršil v salonskem vozni ministru na vožnji v Gradec.

NAŠ PRORAČUN ZA L. 1921./22.

— d Beograd, 1. febr. »Politika« piše: V finančnem ministru se je delajo priprave za sestavo proračuna za leto 1921./22. Vabljeni so vsa ministrstva in ostale državne oblasti, da vpošljejo proračune za izdatke. V tekočem mesecu se prične splošna razprava. Do aprila ali nakasneje do maja bo ves državni proračun gotov.

NAŠE POSLANIŠTVO V ŠVICI.

— d Beograd, 1. febr. Naša vlada dementira kot netočno vest, da namerava ukiniti naše poslanstvo v Švici.

ITALIJANSKI PARLAMENT. — DEBATA O NOTRANJJI POLITIKI.

— Rim, 1. febr. Včeraj je zbornica razpravljala o notranji politiki. Matteotti (soc.) izjavlja med drugim, da se dobilo v vsaki stranki ljudi, nagnjene k slabemu, in nasilneže, ali danes se nahajamo v boju s pravo organizacijo, sestavljeno iz oboroženih skupin v svrhu nasilstva in oblasti ne stane nič proti nim. So-

cijalistična stranka poudarja, da se morajo politični boji vršiti z dostojnimi sredstvi. Fašistovski gibanje hoče odtrgati proletariatu, zlasti kmetijskemu, najnovije gospodarske pridobitve in tako se mora proletarijat boriti za svoje organizacije proti nasilnežem, ki služijo buržoaziskemu razredom. Ako delavci kaj zagrešijo, jih zasledujejo oblasti z največjo strogostjo, fašistom se ne zgodi nič. Socijalistična skupina se zaveda, da v tem trenutku brani stvar socijalizma, pa tudi države in človečanstva. Sarroechi (lib.) pravi glede gospodarskih bojev, da naj se vrše prosto ne pa z nasilstvom, kakor to delajo socijalistične organizacije v Emiliji. Tudi v provinci Ferrara je soc. organizacija izključila iz dela vse one, ki niso organizirani. Izvršila so se nasilstva vseh vrst. Omenja invazijo v tovarne preteklo poletje, proti kateri ni bila vlada ukrenila ničesar, dasi je bil to težak atentat na privatno last. Priporoča vladi politiko, ki ne nasprotuje temeljnim načelom svobode. Dolžil je bivšega ministrskega predsednika Nitija, da je on s svojo politiko podžgal fašizem, na kar je Nitij odgovoril, da je on deloval vedno pomirjevalno in da obravnavani čini ne spadajo v čas njegovega ministristva.

RAZOROŽENJE PREBIVALSTVA V BOLOGNI.

— Bologna, 1. febr. Redarstvo je podvzelo stroge mere za razorožitev prebivalstva, ki se ima izvršiti do 8. t. m. Po deželi so razvrščene redarske skupine, ki bodo imele strogo službo po dnevi in po noči, da se se izvrši razorožitev v polni meri.

IZMIŠLIJENA VEST.

— d Rim, 1. febr. Po inozemskih listih razširjena vest o zaroki italijanske princezine Jolande s sinom nadvojvode Jožefa je izmišljena.

NEMŠKA ODSKODNINA.

— d Pariz, 2. febr. Poslanci Aubriet, Levasseur, Rozier in Bartholomy so v zbornici predložili zakonaki načrt, po katerem naj Francija nemudoma obnovi svoje zahteve, da Nemčija povrne Franciji svoje dolgov. Načrt predlaga, naj Francoska banka izda bančne nakaznice, glaseče se na nemške dolgovce. Vsota naj bi znašala 150 milijard in naj bi se plačala v obrokih.

AMERIKA IN SKLEPI V PARIZU.

— d Pariz, 2. febr. Kakor piše Pertinax v enem pariskih listov, se sklepi pariske konference v Ameriki kritizirajo, ker niso v skladu z versailsko mirovno pogodbo, ki določa, da se plačilo vojne odškodnine raz-

deli na 42 let. Versailska mirovna pogodba določa vsled neposrednega vpliva predsednika Wilsona, da se plačilo odškodnine mora razdeliti kvečjem na 30 let. Le sedanja generacija naj trpi, tako je izjavil predsednik Wilson. Nadalje so v Ameriki proti temu, da reparacijska komisija nadzoruje vse finančne operacije nemške vlade. Končno se tudi ne strinjajo z 12% izvoznim davkom, ki bo moral vplivati na trgovinske odnose vseh držav z Nemčijo, tudi na ona, ki pogodbe niso podpisale.

PREPOVEDANE ZABAVE V MONAKOVEM.

— d München, 2. febr. »Korrespondenz Hoffmann« izjavlja, da je ministrski svet sklenil, da je jutrišnjim dnevom prepovedati vse veselice.

NEMČIJA ODKLANJA PARIŠKE SKLEPE.

— d Berlin, 1. febr. Na današnji seji državnega zbora je podal državni minister Simons vladno izjavo k poslednji noti zavezniških vlad. Očrtal je najprej potek pogajanj in je govoril potem o vsebini note, v kateri ni nobene besede priznavanja za to, kar je Nemčija storila glede razorožitve. Tudi se ne vpoštevajo dosedanja izplačila, ki znašajo skoraj 20 milijard zlatih mark. Tudi ni povedano, če bomo dobili pri premirju založene zakladnice nazaj. V novem programu je zatorej nejasnost in protislovje. Ugotoviti je treba, kako velika je storjena škoda. Kar je doslej porabila Francija, se je potrošilo, ne da bi bilo služilo svojemu namenu. Cenitve izvedencev so se zdele z. Polnareju prenizke, zato so se povisale. Da bi poslušali nemške izvedence, to ni prišlo nikomur na um.

Iz naše kraljevine.

— Pašićevo zdravje. Beograd, 2. februarja. Kakor se zadržuje, se je Pašićevo zdravje znatno zboljšalo, da je pričakovati, da bo v tleh do štirih dnevih zopet prevzel svoje posle.

— General Franchet d'Esperay v Bosni. Sarajevo, 2. februarja. Kakor se poroča iz Beograda, pride francoski general Franchet d'Esperay, ki je prišel mestu Beograd odlikovanje častne legije, v nedeljo v Sarajevo, kasneje pa se poda tudi v Mostar.

Neodrešena domovina.

— Iz Istre. Na Koprščini se opaža propadanje slovenske zavednosti, zlasti blizu Kopra in Milja izpodiriva italijansko slovenščino. Italijanski socijalizem ima mnogo krivde na tem. Treba pravočasnega odpora zlasti s društvenim življenjem ter gospodarskim delovanjem. — Hrvatstvo vas Brest nad Buzetom so prekrčevali Italijani v Brestu, potem v Brestu in nazadnje je nadejal občinski komisar kraju ime »Olmeter«. Neki javni urad v Trstu, ki je poznati to izpromenbo, je poslal neko pismo v Olmeto. Vso Istro je preromalo to pismo in po 32 dneh je prišlo v Brest. To so take bedastoče, kakršnih so zmogli samo italijanski upravitelji! — V Opatiji se snuje žensko združenje za vso Istro. v društvu bo imela vstop vsaka poštena žena in devolka. Društvo bo ustanavljalo čitalnice, knjižnice, skrbelo za predavanja, prireditve itd. Tako združenje za služi vseobčo podporno in razširi naj se do zadnjega sela!

— Za Reko imajo Italijani trdi polno načrtov, kakor za Trst, in kdor bi verjel tem načrtom, bi moral misliti, da se izvršijo taki čini, ki dajo obema pristanščema slajno bodočnost. Pa je vse skupaj samo varanje javnosti. Ker bi bilo naznanilo, da pride iz Italije velika pomoč Reki, predebelo so posegli po Ameriki in razglasili, da se snuje ogromen ameriški načrt, ki bo povečal in razširil reško pristanšče ter mu dal pogoje za krasno prihodnost. Par dni se je širila ta vest po listih, potem pa jo je reška oblast sama dementirala. Vsa ta italijanska skrb za Reko je naperjena proti Jugoslaviji, da bi ne rasla misel, da prava bodočnost Reke je le v zvezi z Jugoslavijo. Pred vsemi hočejo Jugoslaviji odtrgati Delto in Baroš, ne računajoč s tem, da bi, ho-

Sedaj navedena vsota se zdi več kakor samovoljna. Clemenceau je svojčas sam izjavil, da ne nameravajo posezati v našo svobodo in samostojnost. O carinskem nadzorstvu ni bilo prej nikdar govora. Vladi je jasno, da je sedaj ubrana pot nepraktična in neuporabna in da vodi do gospodarske sužnosti Nemčije. Po poslednjih predlogih bi morala Nemčija skozi 42 let vršiti delo jetnikov. Vlada ne more v tem aranžmanu spoznati potrebnih podlag za nadaljnja pogajanja. Njena dolžnost pa je, da uporabi vsa sredstva, da pride do nimerljivih jasnih protipredlogov. (Bravo!) Po kratki debati o poslovnem redu se obravnava odgodi na drugi dan.

ODGODITEV KONSTITUANTE.

— d Beograd, 1. februarja. Današnje seje konstituant otvoril predsednik dr. Ribar o pol 10. Po prečitjanju poročila verifikacijskega odbora se volijo člani imunitetnega odbora in odbora za prošnje in pritožbe. — Nato naznanil predsednik dr. Ribar, da se seje ustavotvorne skupščine odgodi, dokler ustavni osek ne konča svojega dela. Odboru se daje rok 40 dni, da izdela ustavo in da pripravi vse potrebno gradivo. Seja se nato zaključila.

PEGAVICA NA DUNAJU.

— d Dunaj, 1. februarja. Kakor poroča »Rathauskorrespondenz«, je doslej obolelo za pegastim legarjem vsega skupaj 25 oseb. Od teh jih pripada 18 družbi artistov, ki so je kakor je dognano, okužila na potovanju iz Trsta na Dunaj, prečkane v Trbižu. Trije primeri pegastega legarja izvirajo od drugod in štirje so nastali med dunajskim prebivalstvom. Tekom 24 ur se je pojavil samo še en primer od zunaj. Od obolelih je doslej umrl samo eden. Dosedanje razširjenje bolezni ne zbujajo nobene bojazni.

— Samo dopoldanski počuk v ljudskih šolah. Beograd, 2. februarja. Kakor se zadržuje, se namerava v beogradskih ljudskih šolah uvedi izhijenskih in socijalnih razlogov poduk samo v dopoldanskih urah in sicer za nižje razrede od 8. do 12. ure, v višjih razredih pa od 8. do 12. ure. Prosti dopoldanski čas naj bi se vporabljal za podučne ekskurzije, telesno vzgojo in gojitve pesja. Nastavili se bodo posebni gimnastični učitelji.

teč škodovati Jugoslaviji. Škodovali Reki! Dalje pa hočejo z raznimi velikimi obljubami ubiti delovanje Zanelove avtonomne stranke, ki pravi, da se je zgodilo vse, kar je Zanelo napovedal: Reško mesto je uničeno, oplenjeno, trgovine in tovarne zaprte, občinske blaginje prazne, dolgovji ogromni, korupcija strašna. Zato proč s parasiti, delinkventi, fašisti!

— Komunistični in socijalistični »Lavoratore«. Šcor med komunisti in socijalisti v Trstu se je rešil tako, da bosta izhajala odsej dva lista in sicer »Lavoratore«, organ komunistov, in »Lavoratore Socialista«. Vse prostore s tiskarno v ulici Zudeceho so dobili v svoje roke komunisti, glede drugega imetja se še domeni.

— Italijanski vojak - izživaj na Grahevom. Na Grahevom (Goriško) so bili aretirani župan Andrej Močnik, Andrej Golja, Ivan Florjančič, Andrej Brovič in Fran Sorli. Uklenjene so odpeljali v Gorico v zapore. V Močnikovo gostilno v Koritnici je prišel italijanski vojak Antonio Fenotti ter zahteval plačilo in jedi. Ker mu krčmar ni mogel dati vsega, kar je hotel, je začel izvivati. Prišlo je do prerekanja in vojaka izvivajo so vrhli iz gostilne, kakor je zaslužil. Radi tega je nastal velik krik in vik in »Piccolo« vpije, kakor da bi se imela radi tega dogodka Italija podreti! Lepšega obnašanja naj se uče Italijani napram Jugoslovenom, pa bodo mogli z njimi povsodi dobro izhajati. Zaničevati in teptati se pa naši ljudje ne bodo pustili od vsakega Italijanskega vojaka!

— Umrl je v Trstu g. Svetko Marjetelne mlajši, mestni stavbenik. Smrt ga je zvela v najlepši njegovi življenjski dobi. Pokojnik je bil priznan vojščak v svojem poklicu, kot Slovenec pa poštena duša, ki se je udeleževal na vseh poljih našega narodnega življenja v Trstu, delal in pomagal, kjer je mogel. Tržaško Slovence je z izgubo tako vrliga in delavnega mladega moža zadel hud udarec.

Narodno gospodarstvo.

Premog in tovarnina za morske vožnje.

Lastniki premogovkov so v Nemčiji združeni v državno premogovno zvezo. Spričo odločine važnosti premoga za celo gospodarstvo je državna oblast ustanovila poseben organ, državni premogovni svet, ki se peča s premogovnimi vprašanji. Nadzor v premogovnih vprašanjih ima vlada v ministru za gospodarstvo. Ze pred meseci so bile podane zahteve, da se zvišajo cene premogu. Državna oblast ni pristala, ker ni hotela zmanjšati industrije z večjim protjavajni škodi ob času, ko se je počela uveljavljati padajoča konjunktura v industriji in se je vedelo, da je spričo pospešene produkcije v kratkem računati z obilnimi, znatno cenejšimi cenami ameriške in angleške premoga. Videlo se je, da se tudi tendenca za pomorske tovore nagiba odločno v smeri navzdol. Koncem januarja t. l. je državni premogovni

svet v Nemčiji zopet sklepel o zahtevi po zvišanju premogovnih cen. Rensko-vestfalski sindikat je zahteval zvišanje cen za 25 mark pri toni (1000 kg). Državni tajnik dr. Hirsch se je v imenu državne vlade uprli iz oziroma na javno blaginjo predlogu na zvišanje. Tudi predlogu dolenega saksanskega sindikata, da se zviša cena pri toni za 18.50 mark, se je zastopnik državnega gospodarstva ministru uprli. Predlogu vzhodno elbijskega in srednjega nemškega sindikata za ručaj premog, da se cena premoga zviša za 3.70 mark pri toni in cena briketov za 1.270 mark, se vlada ni protivila. V kratkem se sklicije plenarna seja državnega premogovnega sveta, v kateri bo vlada obširno poljsala svoje stališče glede premoga. Tako se zopet vidi, kako skrbnost posveča državna oblast v Nemčiji premogu. Država ve, kaj pomeni premog za industrijo

In za celo gospodarstvo. Gospodarske prilike Nemčije po strašnem porazu niso lahke, ali priznati treba, da se nemška industrija z vsjo energijo trudi obvladati težavni položaj. Videti je, da ne brez uspeha, zakaj vse svet že zopet računa z nemško konkurenco. Nizka nemška valuta omogoča sedaj uspešno uveljavljanje zlasti na zapadnih trgih. Ko se izboljša promet in dobimo trgovsko pogodbo z Nemčijo, pridejo nemški produkti gotovo v znatni množini tudi v naše kraje in sicer sčasoma iz prve roke direktno. Avstrijsko posredovanje bo v mnogih strokah odpadlo navzlic močni eksportni organizaciji, s katero razpolaga Avstrija in zlasti Dunaj. Ta posredovalna vloga se običajno sedaj žal intenzivno tudi še v prometu s Čecho.

Na svetovnem promemovem trgu se je položaj naglo izpremenil. Amerika je lani zelo pomnožila svojo produkcijo. Cenilo jo za lansko leto na blizu 600 milijonov ton. Kar se prej nikdar ni zgodilo, so že v drugi polovici lanskega leta ponujali Amerikanci premog v Evropo, v renške pokrajine celo in Avstrijo. Vsi valuti in visokega prevoza so bile cene ogromne in so šle do 40 dolarjev za tono. Pomudbe so sedaj neprimerno cenejšje po 12 dolarjev za tono. Tudi v Angliji so premagali sušo, izvozna prepevoda je ukinjena. Angleški premog se ponuja že za Avstrijo in sicer na dolgoročen kredit. Francija dobiva velike množine premoga iz Nemčije, lastna

produkcija se je dvignila tako, da je premoga dovolj in so v nekaterih rudnikih utesnili delo. Nemčija je po volji izgubila mnogo premogokopov, ima pa še veliko premoga in je produkcijo lanske leto močno povzdignila. Usoda važnih šlezjskih premogokopov se odloči v plebskicu. Avstrija je navezana pretežno na import premoga, dasti so pričeli z delom na več novih krajih in so tudi produkcijo za 1/2 zvišali. Letošnje zimo se je položaj napram lanskemu tudi za zasebni konzum odločno izboljšal, dasti imajo seveda še vezano odjavo premoga. Po vseh poročilih, ki prihajajo, je upravičena sodba, da smo čvrsto na potu do premaganja dolgotrajne svetovne premogovne krize.

Za preskrbo s premogom je odločilne važnosti vprašanje tožnje in tovarninske. Poceritev pomorske tovarnine se kaže ne le na zapadu, iz Trsta poročajo, da se je tudi v Jadranskem prometu pocenila vožnja v zadnjih treh mesecih. Vpliva premog, naraslo število brodov, vsled krize v industriji in zastoja v trgovini je padlo število tolarov. Brodovi nimajo tovarov dovolj. Za tovar iz Trsta v Severno Ameriko se sedaj zahteva 15 dolarjev za tono, pred tremi meseci pa so hoteli okoli 30 dolarjev. V istem času je padla vožnja za premog iz Amerike v Trst od 18 na 9 dolarjev, za žito od 20 na 10 dolarjev. Padla je tudi vožnja za vožnje na črti iz Trsta v Južno Ameriko.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. februarja 1921.

— **Razpust višjega šolskega sveta.** Kakor poročajo iz Beograda, je danes izšel ukaz, s katerim se razpusti višji šolski svet v Ljubljani. Vsa slovenska javnost, zlasti pa učiteljsko združenje, zlasti pa učiteljsko združenje, ki je bilo organizacija, v kateri so doslej skoro neomejeno vladali klerikalci na škodo šoli in učiteljskim v nemalo škodo tudi državi misli. Da je bil višji šolski svet prava trdnjava klerikalcev, dokazuje dejstvo, da so se klerikalci z vsjo silo upirali njegovi temeljiti prenosni ter jo skušali še v zadnjem hipu preprečiti. Njihove nakane se niso posrečile. Nadejamo se, da ne bo več v novi korporaciji raznih Nadrahov, ki bi kakor žal doslej, zavirali uspešni razmah našega narodnega šolstva v smeri narodnega in državnega edinstva.

— **Potrebnost uzotovitev.** Prejeli smo: »Slovenec« je široko priobčil neki sodni sklep, s katerim se ustavlja kazensko postopanje proti »Vesernemu listu«, ki je živel od same častikraje, in soobtoženi Peganovi družbi. Tako je priobčil neko potvorenje poročilo o razpravi proti Rezi Pegan, zaradi česar je dr. Oblak vložil tožbo, da bi izsledil krivca. Vsi so zlezli pod klopi in nihče ni hotel prevzeti odgovornosti za to poročilo, zato je opustil nadaljnje predloge. To zadostuje. »Slovenec« je očividno priobčil sodni sklep, da bi preslepil občinstvo, kako da je vse postopanje proti Peganu v znani zadevi ustavljeno. Toda zadeva proti Peganu je v polnem teku, in je veselje najnovejšega njegovega zagovornika pre-zgodnje.

— **Iz sodne službe.** Deželno sodno svetu v pok. Josipu Kovaču v Novem mestu je podeljen naslov in značaj viš. sodnega svetnika. Viš. pisarniškiemu oficijalu v pok. Ignaciju Gabriču v Ljubljani pa naslov in značaj pisarniškega ravnatelja.

— **Imenovanje.** Kakor izvezo, je dosedanji policijski komisar dr. Senekovič imenovan za policijskega svetnika.

— **Promocija.** Promoviran je bil na univerzi v Zagrebu za doktorja filozofije g. Fran Bradač, profesor I. drž. gimnazije.

— **Nedeljski počitek javnih lekarn v Ljubljani** se uvede, začeni s 6. februarjem t. j. in sicer tako, da bodo nedeljske dopoldneve tri lekarnje odprte, le devet nedeljskih dopoldnevo v celnem letu bodo odprte po dvoje lekarn. Ker se odprti prihodnje dni sedma lekarna v mestu in sicer na Sv. Petra cest 78 (lekarna A. Ustar), preuredi se tudi nedeljska popoldnarska in nočna služba vseh lekarn tako, da bodo sedaj vedno po ena lekarna v sredi mesta vršila službo ob nedeljah popoldne in nočno službo, in zraven to po vrsti ena perifernih lekarn. V vsaki lekarni morajo biti čez dan na dobro vidnem kraju označene lekarnje, ki vrši nočno službo; kadar so lekarnje zaprte, pa morajo imeti na vratih dobro čitljiv in razsvetljen naslov službojučih lekarn. Zapirojo lekarnje ob 19. uri, one, ki imajo nočno službo, pa ob 21. uri.

— **V spomin pokojni Ani Dimnikovi.** Pišejo nam: Stari narodni naši stebri so se začeli rušiti. Pred desetimi dnevi smo pokopali v Litli našega narodnega prvoboritelja Luko Svetca, v nedeljo, dne 30. t. m. pa smo položili v grob Ano Dimnikovo, posestnico in gostilničarko, ki je bila v najširših narodnih krogih znana pod imenom »slovenska mati«. Z nepopisno marljivostjo je delovala pri vseh narodnih društvih, a vse svoje moči je posvetila procvitu »Ciril-Metodove družbe«. Ti vrli uroženi je pokazoval ljudstvo svojo ljubezen in poštovanje ob priliki njenega potreba, ki mu Trbovje še niso videla

enakega. Naše narodno žensstvo je bilo pri njenem pogrebu častno zastopano. Iz Ljubljane so se ga udeležile naslednje gospe: Franja Ludvikova, Milka Potočnikova, Ana Podkrajskova, Marija Kokaljeva, Iva Kneislova, Družba Keržmanova, Ljudmila Roblečkova in Maša Gromova. Zastopale so glavno vodstvo Ciril-Metodove družbe, št. Jakobsko, Trnovsko, št. Petersko in Prvo mestno podružnico Ciril-Metodove družbe. Splošno slovensko žensko društvo, žensko telovadno društvo in Klub Primorsk. Poleg tega so bile zastopane tudi: domača podružnica Ciril-Metodove družbe, katere predsednica je bila pokojna, Zagorska in Litijska podružnica. Nad vse ganljivo je bilo, ko je govorila ob odprtem grobu ga. Milka Potočnikova in v svojem govoru proslavljala pokojnico kot vzor prave rodoljubne Slovenke. Slovensko žensstvo je pokazalo, kako zna ceniti svoje sovrstnice, predvsem pa tako, kot je bila ta ugodna, a obenem preprosta pokojnica. »S tugo v srcu,« je poudarjala govornica, »se poslavljamo od Tebe, draga sestra. Ni Te več med nami. Ti neumorna delavka, Ti odlična rodoljubka, Ti idealna slovenska mati, ki si se navduševala za vse, kar je jugoslovenskega. Obiskala si naš pomni Beograd v času, ko je bilo nevarno iti med brate Srbe, videla si našo zlati Prazo in slavni Velehrad. Ko Ti je že obilal smrtni pot blago lice, si še vprašala, če je še odšel D' Annunzio z Reke in če hosta Trst in Gorica odrešena. To so bile Tvoje zadnje besede: posvečene so bile naši neosvobodeni domovini. Katera je Tebi v Tvoji veliki ljubezni do svojega naroda enaka? Tvoje telo je preminulo, a Tvoje ime bo slovelo širom naše domovine v srcu vsakega Slovenca in vsake Slovenke. Večnaja ti pamiat, nepozabna slovenska mati!« — Cirilmetodarka.

— **Mariborske vesti.** Za carinskega inšpektorja v Mariboru je imenovan Mihael Adamič, dosedanji upravnik carinarnice v Ljubljani. Minister pravde je podelil Mihaelu Ciselju, učitelju mariborske kaznilnice, naslov kaznilniškega nadučitelja, višjemu kaznilničnemu pazniku Matiji Falatu pa naslov in značaj nadzornika straže.

— **Iredentne madžarske razglednice.** Madžarska zveza iredentistov je izdala različne dopisnice s slikami, na katerih se predstavljajo Čehoslovaki, Jugoslovani in Romani kakor barbari, pod katerimi Madžari robujejo. Poštni uradi so uradno obveščeni, da imenovani madžarskih razglednic ne sprejemajo.

— **Poroka.** Poročil se je g. Inž. Igo Kraut, godni komisar v Kranju z gdnjo. Tincjo Jalen. Inženir Kraut je iz znane slovenske rodbine Kraut v Bistrici nad Pliberkom, nevesta pa hči lesnega trgovca g. Ivana Jalen v Ratačah na Gorenjskem. Poroka se je vršila dne 31. januarja t. l. na gradu Graben pri Novem mestu. Cerkevne obrede je opravil šeninov stric g. Valentin Kraut, dekan in župnik v Trzinu. Bilo srečno!

— **Lastniki certifikatov za državne nastavnice** se opozarjajo, da veljajo za leto 1920. izstavljeni certifikati za vožnjo na progh žužne železnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev brez nadaljnjih formalitet še naprej do 28. februarja 1921.

— **Invalidski oddelki poverjenitva** za socialno-skrb razglašajo, da so zaloge obk za invalide izbrpane ter se naj tozadevne prošje za dobo treh mesecev ne predlagajo. Delna pomoč je mogoča le še s čevlji in perilom, katerih je še nekaj v zalogi. Ukrenjeno je pa vse potrebno, da bodo v glednem času sredstva na razpolago, da bo mogoče pomagati vsaj najpotrebnejšim. Pri tej priliki se še opozarja, da se

sredstva za te vrste podpore tako omejena, da se prošnjam invalidov, ki so okoli 30% ali manj dela (poklica) nezmogajo, ne more ustredi, ne da bi se občutno zapostavili invalidi - hirajci, ki so vsled svoje visoke invalidnosti in popolne delaznečnosti v največji bedi in le od podpor odvisni. Apelira se v splošno na vse prošlice, da se na prednavedeno ozirajo ter tozadevne prošnje predlagajo le v res nujnih in obzira vrednih slučajih.

— **Sprememba posesti.** Iz Maribora poročajo, da je prodala hišna posestnica Schwab svojo hišo v Gosposki ulici št. 82 neki zagrebški posojilnici za sredi 680.000 K. Hrvatska posojilnica uredi svoje prostore v tej hiši in morajo sedanjim najemnikom do 1. maja izprazniti vke te prostore.

— **Sv. Ilj v Slovenskih gorah.** Tukajšnje novoustanovljeno pevsko društvo »Obmejni Zvon« priredi svoj prvi javni nastop dne 5. februarja t. j. ob 7. zvečer v prostorih g. Sfiligaj (Celcer). Na sporedu je petje, saljiva pošta in ples, kateri prične ob 5. popoldne. — Vstopnina za osebo 10 K. Ker je čisti dobiček namenjen za tukajšnje šolske mladež, se preplačila hvaježno sprejmejo. — O d b o r.

— **Postritev kontrole na železnica** v Avstriji. Iz Maribora poročajo: Zadanje dni so uvedle oblasti v Nemški Avstriji na progi od Brucka proti Lipnici poostreno kontrolo nad potniki, ki potujejo v Jugoslavijo. Vsled te kontrole imajo vlaki, prihajajoči iz Avstrije, znatne zamude.

— **Pristojbina za telefonski pogovor** Ljubljana - Praga znaša 3.50 francoskih frankov ali 42 kron našega denarja za časovne enote.

— **Brzojavna pristojbina za Veliko Britanijo** je v vseh treh smereh 33.5 cent.

— **Otvoritev telefonske centrale v Rušah.** V Rušah je otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico.

— **Tečaj za čevljarje in krojače.** Urad za pospeševanje obrti je v ponedeljek dne 31. januarja 1921 zaključil tečaj za invalide čevljarje in krojače, ki sta se otvorila dne 29. novembra 1920. V Ljubljani bo priredil zopet prikojevalni tečaj za čevljarje, v Celju pa prikojevalni tečaj za krojače. Interesentje mojstri in pomočniki naj takoj prijavijo svojo udeležbo, in sicer za čevljarjski tečaj, ki se bo vršil v Ljubljani, na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, za krojaški tečaj, ki se bo vršil v Celju, pa na krojaško zadrugo v Celju.

— **Stekel pes obgriznil več oseb.** Včeraj opoldne je povzročil veliko razburjenje, osobito v poljanskem okrožju precej velik, rujav pes z belimi lisami po vratu. Prišel je iz smeri Hradeckega vasi ter na poti obgrizel več oseb, med njimi tudi neko žensko v roko, ki se je zgledala na policijski stražnici na Poljanah, kjer so ji rano obvezali. Ker se je takoj sumilo, da je pes stekel, pričel se nanj lov, stražniki so nanj streljali, a ni nihče zadel. Končno se je posredilo poklicanemu konjaču vjeti ga na vrtu Alojzijevega v zanjko. Preiskali ga bodo, ali je res stekel ali ne. Ker je bilo več oseb popadenih se sumi, da ni izključeno, da sta se pri topla v mesto dva stekla psa, osobito zato, ker se izpovedi popadenih oseb glede velikosti in barve ne ujemajo popolnoma. V interesu posameznika je, da se vsak, kogar je pes popadel in obgrizel, javi takoj na magistrat.

— **Umrli je v Kamniku eden najstarejših meščanov,** posestnik, bivši trgovec itd., g. Jernej Grašek, soustanovnik Nar. čitalnice v Kamniku, lasti odvetnika g. dr. Krauta. Blag mu spomin!

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla trgovčeva vdova ga. Ana Tribuš ob r. Rohsler, stara 63 let. P. v m.!

Kultura.

Repertoire narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

3. februarja, četrtak: Skoljka. Red D. 4. februarja, petek: Sen kresne noči. (Dramska predstava v operi). Red E. 5. februarja, sobota: zaprto. 6. februarja, nedelja: zaprto.

Opera:

3. februarja, četrtak: Rigoletto. Red B. 4. februarja, petek: Sen kresne noči. (Dramska predstava). Red E. 5. februarja, sobota: Črešnjev vrt. Gostovanje hudožestvenega teatra. — Izv. abnm. 6. februarja, nedelja: Bratje Karamazovi. Gostovanje hudožestvenega teatra. — Izv. abnm.

Sokolstvo.

— **Sokolsko društvo v Spodnji Šiški** vabi na predavanje o splošnem polnu vzgoji, ki se vrši v petek 4. t. m. ob pol 20, v telovadnici ljudske šole v Šiški.

— **Sokol Litija** - Smartno priredi v soboto 5. t. m. veliko maskarado v Sokolskem domu v Litiji. Pričetek ob 20. uri. Vstopnina za osebo 8 K, za maske v predprodaji v glavni trafiki 4 K. Posebna vabila se ne bodo izdajala, dobrodošel vsakdo. Za goste bodo na kolodvoru pri vseh večernih vlakih vozovi na razpolago. Zdravot! O d b o r.

— **Ob lunanem svitu»** je naslov 51. maskarade ljubljanskega Sokola, katere se vrši na pustni torek v vseh prostorih Narodnega doma. Iz naslova je razvidno, da je vsaka dostojna maske dobrodošla. Opozarjamo pa, da se

bodo vršila stroga kontrola. Vstopnina za člane 20 K, toda le v predprodaji, za nečlane in zvečer pri blagajni 30 K. — Opozarjamo na predprodajo vstopnic, ki se vrši v soboto dne 5. t. m. od 4. do 7. ure zvečer, v nedeljo dne 6. t. m. od 10. do 12. ure dopoldne in v ponedeljek dne 7. t. m. od 4. do 7. zvečer. Število vstopnic je omejeno. — Sestanek članov in članov ljubljanskega Sokola, kateri so voljni sodelovati pri maskaradi na pustni torek, vrši se v četrtek dne 3. t. m. ob 8. zvečer v telovadnici. Obenem se zamore poravnati tudi članarino za leto 1921, kdor je še ni plačal.

— **Sokol in Gasilno društvo v Škofici** priredita na pustno nedeljo ob 3. uri popoldne domačo zabavo s predstavo. Jagnje na raznju, pečena kuretnina itd. K obilni udeležbi vabita odbora.

Društvene vesti in prireditve.

— **Gostilničarjem in kavarnarjem!** V petek, 4. t. m., prirede gostilničarski

Proslava odlikovanja Beograda.

Na banketu je imel general Franchet d' Esperay nastopen govor: »Gospod predsednik! Sprejem, ki mi ga je pripravilo Vaše mesto, je bil nenavadno časten. Veljaj je francoski vojski, katero predstavljam jaz. Vesel sem, da se nahajam v okrilju glavnega mesta naroda, ki se je po tolikih stoletjih trpljenja in junaštva ujedinil in se združil okrog staroslavne dinastije Karagorgjevičev. S spoštovanjem pozdravljam Nj. Vel. kralja Petra, junaškega borilca iz leta 1870. na ravninah Lolre in leta 1875. na hercegovskih planinah. Junača železnega značaja, ki je v najbolj kritičnih časih vzdržal ravnotežje. Klanjam se Nj. Vis. prestolonasledniku Aleksandru in dvignem svojo čašo v čast prestolnici države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dragi tovariši! Z veseljem sem sprejel nalogo, da ponese Vašemu mestu častno odlikovanje Francije. Najbolj me veseli pri izvrševanju te misije to, da se nahajam med zastopniki slavne srbske vojske, ki sem jo znal ceniti na bojnem polju in na katero me odšel veže visoko dostojanstvo, v katero me je izvolil povzdigniti regent Aleksander. Našel sem Vas žalostno radi smrti vojvode Mišića. Vendar vojvoda Mišić se je smatral srednjega, da je doživel čas, ko se je njegova domovina rešila sovražnika, ki je proti Vašemu glavnemu mestu naperil prvi ogenj svetovne vojne. Leta 1914. je Vaša vojska sama vzdržala naval avstro - o grske armade, ki jo je

in kavarniški uslužbenec v Narodnem domu svoj plesni venček, čegar čisti dobiček je namenjen za ustanovitev strokovne šole za gostilničarski in kavarniški naraščaj. Vabimo tovariše gostilničarje in kavarnarje in tovarišice kavarnarke in gostilničarke, kakor vse cenj. občinstvo, da posetijo v čim največjem številu to prireditve, ker gre za dobro stanovsko stvar. Načelnstvo »Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev« v Ljubljani. — Fran Kavčič, načelnik, Fran Krapož, podnačelnik.

— **Planinski ples** se vrši v Mariboru dne 5. februarja t. l. (pustno soboto) v Očtovji dvorani.

— **Veliki pustni korzo.** Vstopnice za »Slavčovo maskarado« se dobe v predprodaji v trgovini g. L. Černeta Wolfova ul. in na dan prireditve od 9. do 12. ure dop. v dvorani Uniona. Vstopnina za nečlane 30, za člane 20 K, toda le v predprodaji. Posebnih vabil se letos ne razpošilja in je vstop splošen.

Najnovejša poročila.

VESTI Z REKE.

— **Reka.** 2. februarja. »Vedetta d' Italia« priobčuje zakonski načrt provizorične vlade, zadevajoč volitve v konstituanto. Volilno pravico imajo moški in ženske, ki so stari 20 let; reški prostovoljci, ki so stari 18 let. Izvoljeni morajo biti stari najmanj po 24 let. Mesto je razdeljeno v dva volilna dela: mesto in podobčine. List se bori proti predloženemu poročju. Italijanaši se boje nastopa Jugoslovenov pri volitvah in izvajajo, da bi utegnili ob številu 60 delegatov priti v konstituanto 12 do 16 Hrvatov. Volitve so bile razpisane na dan 28. februarja, pa so sedaj preložene. Najbrž bodo sredi marca ali še kasneje. — Mesto je sedaj mirno. Karabinjerji imajo nalogo, odstraniti usiljive legionarje. — V ladjedelnicu sta postavljena italijanski ladjii »Istria« in »Dalmazia«. — »Tribuna« pravi, da potrebuje mesto za svojo obnovo okoli 30 milijonov lir. Brezposelnost je velika. Strašne so posledice D' Annunziovega divjanja na Reki.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

— Rim, 2. februarja. Nadaljevalo se je debata o notranji politiki. Galliani (soc.) hvali med drugim rusko proletarsko diktaturo, ki bo sčasoma uveljavila režim enakosti in pravičnosti med človeštvom. Italijanska vlada voli izmed mnogih sredstev napram nastitvu najslabše sredstvo: meščansko vojno. Razoročenje v provinciji Emiliji ne bo popolno, marveč bo le nasilen čin proti delavstvu. Meščanstvo protizira fašiste v boju za svojo gospodarsko prevlado. Garosci (kom.) izjavja, da je vlada s fašisti vred odgovorna za nastitva. Nacionalist D' Ayala očita komunistom, da se tu z besedami bore proti vladi, kadar potrebulejo oblast, jo pa kličejo na pomoč. Nastane vik in krik, komunisti napadejo D' Ayala Garosci je končno poudarjal, da bi fašizma ne bilo, ako bi ga ne trpela vladna moč, proletarijat pripravlja boj za svoje vstajenje in prikaže resno dneva, ko bodo njegovi ideali triumfirali. Calo (Rinnov.) pravi, da je bila velika napaka soc. stranke, da je ustvarila stanje revolucionarnega duha, brez revolucije, in se celo s prepričanjem da je revolucija še nemogoča. Ni nasprotni razredni organizaciji, ali organizacije se ne smejo pretvoriti v nasilna sredstva proti onim, ki jim ne pripadajo. Dolžnost vlade je, da varuje respekt vlade pred zakonom in da prepreči, da državno oblast preneči privatna oblast. Debata se bo nadaljevala.

PODPORA AVSTRIJI.

— Dunaj, 3. februarja. Kakor poroča »Nene Freie Presse« iz Rima, ima mednarodna finančna družba za podporo Avstrije te naloge: preskrbi naj avstrijski industriji kredite za nabavo surovin, dvigne naj gospodarstvo in

preosnuje železnice. Dne 10. februarja se bodo v Parizu zbrali zastopniki teh skupin, da bodo storiili kononovelnjavne sklepe. Po nadaljnjem poročju se bo prejkone dne 25. februarja vršila konferenca avstrijskih nasledstvenih držav v Portorose pod predsedstvom italijanskega delegata. Izključena bo vsaka politična debata, ker žele to Italijani.

Gospodarske vesti.

— V Medjimurju prepovedani sejmi. Iz Maribora nam poročajo, da je vlada prepovedala vsled legarje, razsajajočega v Medjimurju, do preklica vse te prostore.

BORZE.

— Zagreb, 1. februarja. Borza. Devize: Berlin 221—230, Italija 521 do 525, London 540—500, Newyork 140 do 121, Newyork ček 139—140, Pariz 980—990, Praga 183.50—191, Svica 0—2900, Dunaj 21.70—21.85. Valute: Ameriški dolarji 135—135, carski rublji 60—70, francoski franki 0—980, napoleondori 458—465, nemške marke 218—228, romunski lei 200—202, italijanske lire 513—515, turške lire v zlatu 520—0, čehoslovaške krome 170—0, souveringi 560—0.

Polzvedbe.

Kdo ve kaj? Kdor bi kaj vedel o Hermínu Samec, rojenem v Trstu leta 1889, zgleda se je zadnjič v avgustu 1920 iz mesta Tomak, Sibirija, je naprošen, da sporoči njegovi materi na naslov Ivana Samec, Romano, Scala Santa št. 180, Trst. Stroški se povrnejo.

— Izgnbil se je temno rjav pelec, sivo rjavo svileni podlogu, v vrednosti 400 K, v sredo ponoči ob pol 12. uri od kavarnar Ilirije skozi Kolodvorsko ulico do Sodnijske ulice do konzuma. Najditelj se prosi, da ga odda proti primerni nagradi pri upravnisti SL Naroda.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Imate bolečine? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in žilvi Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Eliza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Eliza-kroglice! 6 škatlic 18 K. Prava železode okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Evzen V. Feller, Subica donia, Elzatrž št. 238, Hrvatska. A.

Hiša v sredini mesta,

prilpna za trgovino, se proda. Ljubljana, Florijanska ulica št. 10. Pojasnila daje g. Leo Jelovšek, Vrhnika. 705

Vila na Bledu

enonad stonna, z vsem pohištvo, se proda. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 731

Petrolej

14 raf. svetil, prodaje dokle z- liha traja, oz. cijenit od 23 K po neto kg trg. trdnika A. Wilczka nasl. u Varazdinu. 748

Išče se Zagovodja

strokovnjak v lesni obrti, za večje pod- jetje, zglasiti se je pri g. Franc Do- jomen, škofja Loka. 803

Št. 2437. ref. V.

Razglas.

Včeraj priklatil se je iz črnuč stekel pos v Ljubljano in tu po različnih krajih mesta ugrizel več ljudi.

Vsed tega se jevarno pešiva vse, ki bi bili od kakor- inogakoli si bodi pša včeraj, to je v sredo, ugrizeni, da se v svojem lastnem in v interesu sosesbanov, takoj da- mes ali vsaj jutri javijo v mestnem fizikatu (Mestni dom) pri mestnem zdravniku med uradnimi urami, to je od 8. zjutraj do 2. pop., da se jih preišče in ugotovi njih zdrav- stveno stanje.

Kdor bi se ne odzval zapado strogi kazni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. februarja 1921.



Nazneno posmerna obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem pretužno vest, da je naš ljubljani oče, stari in prastari oče, gospod

Jernej Grašek

posestnik in častni član ter ustanovitelj Nar. čitalnice v Kamniku.

dne 2 svečana t. l. previdu s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal. Trpilo blagega pokojnika se bo dne 4. svečana ob 15. po cerkvenem blagoslovu pre- neslo na žale k večnemu počitku.

Žalujejo rodbina: Grašek, Lenassi, in dr. Krant.



Vsem, ki ste ga poznali in spoštovali kot moža neomadeževanega značaja, nesebične pošt- rovalnosti in velike dobrotljivosti, naznanjamo, da je umrl

Josip Cuček

posestnik

v 72. letu svoje starosti.

Knežak na Pivki, 27. jan. 1921.

Sorodniki.



Najina preblaga mamica gospa

Ana Tribuč roj. Röhsler

trgovčeva vdova

je včeraj ob 4. uri zjutraj v starosti 68 let nenadoma izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb se vrši danes četrtek ob pol 4. uri popoldne iz Cankarjevega nabrežja št. 7 na po- kopalnico na Viču.

LJUBLJANA, dne 3. februarja 1921.

Josip in Anica Tribuč.

Zanesljivega kurjača

sprejme Kolinska tovarna v Ljub- ljani. 795

Nadmilinarja sprejme

valčni mlin. Neofenjeni mlinarji imajo prednost. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 779

Kupim

stare, še dobro ohr- njene stelače in ru- delne. Ponudbe pod „Trgovina 773“ na upravo Slov. Naroda. 773

Dobro možko kolo brez cavi

ter dobri škornji s štibalami ceno na prodaj. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 753

Kupim hišo

v bližini glavnega kolo- dvora v Ljubljani. Ponudbe pod „Bela 706“ na upravo Slovenske- ga Naroda. 706

Gospodinj, ki mora znati samo-

stojati, ki mora znati in oprav- ljati vsa gospodinjstva spadajoča dela, išče vдовec. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 784

Dve kozi,

brejli, švicarsk- pasme, debel- mlekarici sta na prodaj. Dunajska c. 47. 783

Mesečna soba s hrano

se odda. Ponu- dbe z navedbo poklica pod „Solide- 808“ na upravo Slov. Naroda. 808

Iščem večšo kuharico

z dobrimi sorcičevski za Zagreb. Več pri g. Štefan, Gosposka ulica 3, 1. nadst. 771

11 krasnih pravih perzijskih preprog

se proda po zelo nizki ceni pri Ro- kov, Židovska ulica 1. 781

Sprejme se izurjena kontoristinja,

ki je zmožna stenografije in strojepla- ter knjigovodstva proti dobri plači in vsaj oskrbi v hiši. Ponudbe na trdniko Mihalčič, Višnja gora. 776

Dobro izurjena trgovski pomočnik,

dobro izurjena prodajalka in trgo- vski učesnik poštenih starih z dobro šolsko izobrazbo se sprejme pri Karlu Čimpeš, trgovina z mešanim blagom Sevelca ob Savi. 809

Vino

izbrano, naravno, belo ali črno, no- vo ali staro, po vrlo nizki ceni na malo in veliko pošilja v poslanik sodik tr- govina vina Ciglar Stubica, Hrvaško Zagorje. 481

Sprejme se takoj

trgovski pomočnik mešane stroke, prvostopska moč in učesnik. Trgov. šterk, Črnomelj. 776

Zlato možko uro

tistemu, kdor mi preskbi prazno srbo s separatnim vodom v mestu event Rožni dolini Glinčah za takoj ali naj- kasneje do 15. t. m. Dopisi pod: „Pra- zna soba 767“ na upravo Slov. Naroda. 767

Pisalne stroje Remington

popravlja strokovnjak specializir v čr- titek, petek in soboto. Prijave sprej- ma glavna zloga pisalnih strojev Re- mington trdnika K. A. Kregar, Sv. Petra c. 21, telefon 444. 801

Kova hiša za trgovino

na najpomembnejšem kraju glavne ceste sredine rudnika Vode-Trbovlje in hiša za najsvarstvo obrt se za takojšnjo na- selitev proda. Več se izve pri IG. TO- PLAK, Trbovlje. 802

Sveža lepa jajca

razpoložljiva v originalnih zabojih po naj- nižji ceni Andrej Lušar, trgovina z mešanim blagom in delatimi izdelki. Podzemelj, podla Gradec, Belokranjska. 785

Trgovski sotrudnik

se sprejme pod ugodnimi pogoji v manjšem mestu. Pogoji: popolnoma iz- vezban v mešanji stroki, posebno se v manufakturi. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 791

Vrtnarji!

Vam ki ste mero- dajni za prejšnjo dobroh semen, sporočamo, da so nam pravkar iz inozemstva dospela semena. Oddajemo jih z največ mogočo garan- cijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgo- vina s semeni, Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 787

Proda se trgovina

s čevlji in klobuki v najlepšem pro- storu mesta na Spodnjem Stairskem. Lahko se prilagodi manufaktura ali dru- go. Kapitala se potrebuje pol milijona kron. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 805

Godbena društva in op. kapelniki!

Ker se radi telesnih poškodb, sadob- lenih v vojni, s godbo ne morem več ukvarjati, prodam svojo precejšnjo za- logo izvrstnih koncertnih in plesnih ko- madov za polnoštevno godbo na pi- hala in lok po nizki ceni. Miroš Kosi, Hraškant v Trbovljah št. 35. 810

Klavirje,

godala, loka- pihala in potreb- ščine. Strune na drobno in de- bello. Speciali- tete: Reliance, Black Eads, Elite itd. Popravila iz prve roke, strokovno in erco. A. Mašič, Ljubljana, Šelenbargova ul. 8. 788

Surovo olje

za Dieselova in druge motorje se proda v sodih franko Logatec promptno po nizki ceni. Ponudbe na Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova ulica 9. 788

Izvrstna**vila**

v Mariboru, za 420.000 dinarjev na prodaj. Vprašanja na J. Deanini, poštno ločilo, glavna pošta, Ma- ribor. 804

Uradniška menza v Ljubljani,

Prešernova ulica št. 9, sprejme

izvežbano kuharico.

Gospodarska zveza v Ljubljani oddaja sladkor v kockah v vretah po ceni K 57-50 za kg bito za nito franko postaja Ljubljana, dokler traja zaloga. 794

Potnik, v Sloveniji dobro

čim referencami, se išče za ta- kojšnji nastop. — Ponudbe pod „Potnik 790“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 790

Krompir,

jedilni, la zajamčeno zdrav (po- zimi nabran), ajda, čista, za mlevske namene, več vagonov nudi najceneje Firma Bačo, Rače pri Mariboru. 786

Remissionarja in skladiščnika

za naš oddelek na veliko z na- stopom takoj iščemo. Reflekira- mo samo sta večše, okretne in samostalne sile z daljšo prakso. Prepis svedočeb z zahtevo plače poslati na „Metallum“ d. d. Zagreb. 792

Otvoritevno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da z jutrišnjim dnem

otvorim gostilno Pred škofijo št. 16.

Postrežba solidna, na razpolago vsak dan mirza in gorika jedila. Za obilen obisk se vjudno priporoča ALENA BARLIČ.

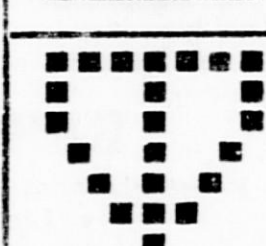
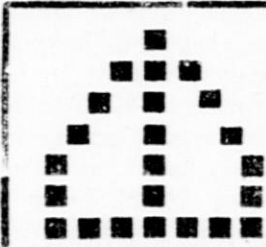
Bez konkurencije.

Mašinsko ulje, Regal 0, najboljšeg kvaliteta, prodaje na veliko u drvenim buradima, i mustre šalje na zahtev Jovan Jovanović i Komp., Beograd, Brestska ulica br. 9. Telefon 15 — 23. 315

Prevzel sem zastopstvo pro-

vrstnih tvornic: rudnih elektrotehnični mate- rijal, balonsko železo, raz- žen železni materijal in ma- terije. Zahtevajte ponudbe

Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

**Znano trgovino z usnjem je otvoril**

Fr. Seunig

LJUBLJANA, Maršiča trg 2.

Naročite takoj**Ljubljanski Zvon**

letnik 1921.

Ljubljanski Zvon je najstarejši in najboljši slovenski leposlovni mesečnik. Novi letnik je bogato za- ložen s celo vrsto povesti in člankov, ki bodo zanimali vsakogar. — Izide v novi opremi. Celoletna naročnina znaša 180 K, polletna 90 K, četrletna 45 K. Naročnina se pošilja na Upravnistvo „Ljub- ljanskega Zvona“, Ljubljana, Sodna ulica 6. 591

Notar**dr. Andrej Kuhar**

je odprl svojo pisarno v Ljubljani, Keločvorska ul. št. 3.

Vabilo**X. redni občni zbor**

Delniške družbe Kranjskih parnih opekaren v Trnovem pri Ilirski Bistrici, ki se vrši v nedeljo, dne 20. februarja 1921, ob 2. uri popoldne v Trnovem h. št. 84.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo in položitev računskega sklepa za poslovni leti 1918 in 1919 po upravnem svetu.
 - 2.) Poročilo nadzornega sveta.
 - 3.) Sklepanje o porabi čistega dobička.
 - 4.) Volitev upravnega sveta.
 - 5.) Volitev nadzornega sveta.
 - 6.) Prememba pravil:
 - a) prenos vpisa družbe v register v Trst.
 - b) prememba firme in sedeža družbe.
 - c) zvišanje delniške glavnice v svrhu povečave tovarne.
 - d) prememba delniškega kapitala v lire.
- Delničarji ki hočejo izvrševati pravico do glasovanja, morajo najkasneje 3 dni pred občinim zborom založiti svoje delnice v Trnovem h. št. 84 ali pa pri g. Danilo Majaronu, odvetniku v Ljubljani. Ručunski sklep z dokazili in predloge se lahko vpogleda v pisarni tovarne testenin v Ilirski Bistrici.

Upravni svet.**Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor osako-**

:: vrstne druge tiskovine ::

izvršnje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

A VI 670/20/8

Poziv

dedičem, volilojemnikom in upnikom inozemca

Viljelmina Kordin, trgovčeva vdova na Dunaju, VII., Andreasgasse 1, pristojna v Ljub- ljano, jugoslovanska državljanica, je 17. oktobra 1920 umrla.

Odredba poslednje volje ddo. novembra se je našla.

Vsi dediči, volilojemniki in upniki, ki so avstrijski državljani ali tu bivaajoči tujci, se po- zivljajo, da svoje zahteve do zapuščine pri podpisnem sodišču prijavijo do 25. februarja 1921. Sicer se zapuščina brez ozira na te pravice lahko izroči inozemskemu oblastvu ali od njega določeni osebi.

V tuzemstvu bivaajoči dediči so potom avstrijskega sodišča prosili za provedbo zapuščin- ske obravnave. Zunanji dediči in volilojemniki se pozivljajo, da v navednem roku prijavijo svoje zahteve in povedo, ako zahtevajo odstop inozemskemu oblastvu. Sicer se bo, ako ino- zemsko oblastvo samo ne bo zahtevalo odstopa, obravnavalo tu in sicer samo z dediči, ki se prijavijo.

Okrajno sodišče Nemčan, odd. VI.

Wien, 25. decembra 1920.

Štampilja

Dr. Rihmesch

Za pravičnost odprava: pisarniški vodja

Johann